

Language Czech

Text

Druhová ochrana

Autoři: Pavel Benda, Petr Bauer, Vladislav Kopecký

Ochrana genofondu

I. Podpora starých a krajových odrůd ovocných dřevin na území CHKO Labské pískovce

Uplynulý století přineslo výrazné změny ve způsobu zemědělského hospodaření i ve vztahu člověka k přírodou. Půj zcelování pozemků bylo zlikvidováno velkou množstvím ovocných stromů, intenzifikace v zemědělské výrobě rovněž nepříjemněla obnově ovocných dřevin ve volném krajině, a to zejména v málo přiznivých oblastech. V současné době se životnost dochovaných výsadeb blíží ke svému konci. Naštěstí v posledních letech začala být organizace a naděnců mapovat staré a mástně odrůdy ovocných dřevin a postupně je navracet do krajiny. Mezi nejaktivnější patří některé správy chráněných krajinných oblastí.

Jedním z projektů Správy CHKO Labské pískovce na podporu mástních genofondu je projekt na záchranu starých a krajových odrůd ovocných stromů, který je správe ve spolupráci se Střední zahradnickou a zemědělskou školou A. E. Komerse v Děčíně - Libverdě, Ekologickým centrem Meluzína RC AB, s Mendelovou zemědělskou a lesnickou univerzitou v Brně a se Správou CHKO Česká stáedoho.

Cíle projektu:

- průzkum území, mapování a evidence starých a krajových odrůd
- zachovat tyto odrůdy v archivním sadu pro další generace
- vrátit tyto odrůdy do krajiny (např. ve formě alejí nebo rozptýlené zeleně)

Správa Chráněné krajinné oblasti Labské pískovce započala v roce 1998 s mapováním starých odrůd v krajině a podařilo se jí získat základní přehled o pěstovaných starých odrůdách jablek na území CHKO a v jeho blízkém okolí. Na území Labské pískovce jsou ovocné dřeviny zastoupeny nejvíce půj hranici s Českým stáedoho. Jedná se zejména o okolí Jáchova, Veselého, Markvartic, Srbské Kamenice, Jií Česká Kamenice.

Mezi nejčastěji nalezené odrůdy v území patří Bernská růžová, Boskoopská, Blenheimská reneta, Croncelská, Gascoygného Jarlatová, Harbertova reneta, Parměna zlatá zimní, Panenská Česká, Puněov, Vilčovo. Dále je možno jmenovat Boskoopská červená, Kardinálůhan (Jáchov), Broskvová letní, Watervlietská mramorovaná, Bismarkovo, Ontario, Zvonková, Londýnská, Oldenburkovo a řehťá soudkovitá.

Výsledky projektu:

Správní CHKO Labská páskovce založila, aby se spolupodílela na založení tísňových genofondových ploch v Doubicích, Kamenické Stráni a v Dávně Libverdě, kde budou tyto odrůdy archivovány. Dále pak zajistila dosadbu ovocné aleje podél komunikace Bynovec a Rávoň a výsadbu podél polní cesty v Markvarticích. Celkem se podařilo namnožit a vysadit přes 300 stromů starých odrůd jablonů.

Pozornost je také věnována plánům druhů ovocných dřevin. Bylo nalezeno několik exemplářů plánů hrušňů v okolí Kamenické Stráni. Ty byly namnoženy naroubováním na semenné podnože v počtu několika desítek stromů a vysazeny do krajiny. Správní CHKO Labská páskovce se pokouší rovněž množit plané hrušně a těeň prostřednictvím výsevů.

II. Záchrana genofondu populace topolu černého (*Populus nigra*) v CHKO Labská páskovce

Již v polovině devadesátých let minulého století jsme se začali na Správní Chráněná krajinná oblast Labská páskovce zabývat myšlenkou na podporu a navrácení naší domácí dřeviny - topolu černého zpět do volné krajiny.

Topol černý je naše nejrychleji rostoucí dřevina dosahující čtyřhodných rozměrů. Topol černý ve věku sta let má u paty kmene průměr i přes 1 metr a dosahuje výšky okolo 30 až 40 metrů. Není dlouhověkou dřevinou, dožívá se pouze 150 let. Topol černý roste bezprostředně u vodního toku na úživných půdách, kde nemá žádnou konkurenční rostlinu. Plně mu naopak vyhovují ekologické podmínky v podobě dostatku spodní vody.

Proč se topol černý stal naší nejohroženější dřevinou? Hlavními příčinami jeho úbytku jsou razantní zásahy do půvozných toků našich velkých řek, likvidace půvozných stanovišť a zmaření ve vodním režimu, zejména snížení hladiny podzemní vody. V sousedním Sasku došlo k takovému ohrožení topolu černého, a ve několika kilometrech od státní hranice s ČR po Drážbany je pouze jeden živý strom.

Cílem projektu, který byl začal v roce 1998, je zachování a posílení původní populace topolu černého zejména na území CHKO Labská páskovce, a dále pak v celé nížině Labe mezi ústím nad Labem a Bad Schandau v SRN. Populace topolu černého je zde velmi ohrožena vnějšími vlivy, které způsobily téměř úplné zánik této dřeviny. Největší podíl na vymizení topolu má úlověk, který vymýtil velké množství stromů podél úžiny Labe a nahradil je nepůvodním topolem kanadským. Na snížení původního stavu se rovněž podílely významné podílely i choroby, které velmi citelně oslabují zdravotní stav celé populace.

Správní CHKO Labská páskovce oslovila výzkumný ústav okrasného zahradnictví v Práhoně s žádostí o pomoc při záchraně topolu černého v CHKO Labská páskovce. V roce 1998 bylo provedeno terénní šetření. Rok poté se uskutečnil odběr vzorků s reprodukčními orgány, které byly použity pro křížení s odolnějšími populacemi topolu černého z dřvodu zlepšení zdravotního stavu a odolnosti proti chorobám. Vždy byl však použit domácí topol černý.

Pro jaro roku 2001 byli připraveni první jedinci k výsadbě pro lokality v labské nížině. Výsadba proběhla počátkem měsíce dubna a následně bylo provedeno kosení, který bylo poměrně komplikované kvůli výskytu invazních druhů (netýkavka lžnatá a křídlatka japonská). Celkem se ujalo cca 70 % jedinců. Ve výsadbě topolů jsme pokračovali i v následujících letech za ústí Střední zahradnické a zemědělské školy

A.E. Komerse v DÄŕÄŕÄnÄŕ-LibverdÄŕ, a stÄŕtnÄŕho podniku PovodÄŕ Labe, kterÄŕ½ se ujal nÄŕslednÄŕ pÄŕÄŕe.

Pro financovÄŕnÄŕ tohoto projektu bylo vyuÄŕito prostÄŕedkÄŕ z programu PÄŕÄŕe o krajinu Ministerstva ÄŕivotnÄŕho prostÄŕedÄŕ.

III. PosÄŕlenÄŕ populace a monitoring ÄŕabnÄŕku vzplÄŕvavÄŕho (Lurionium natans) na ÄŕzemÄŕ CHKO LabskÄŕ pÄŕskovce

ÄŕabnÄŕek vzplÄŕvavÄŕ½ je znovu objevenÄŕm druhem pro Äŕeskou flÄŕru a v souÄŕasnÄŕ dobÄŕ zaÄŕazen v ÄŕervenÄŕm seznamu do kategorie C1 äŕ kriticky ohroÄŕenÄŕ½ druh. V pÄŕÄŕodnÄŕm prostÄŕedÄŕ se nachÄŕzÄŕ pouze v LabskÄŕch pÄŕskovcÄŕch, kde mÄŕ; v souÄŕasnÄŕ dobÄŕ ÄŕtyÄŕi lokality. DvÄŕ jsou pÄŕvodnÄŕmi lokalitami vÄŕskytu tohoto druhu. JednÄŕ; se o KrÄŕlovomlÄŕnskÄŕ½ rybnÄŕk a poÄŕÄŕnÄŕ nÄŕdrÄŕ½ poblÄŕ½ obce MaxiÄŕky.

Po objevenÄŕ do tÄŕ doby v ÄŕR vyhynulÄŕho ÄŕabnÄŕku vzplÄŕvavÄŕho na ÄŕzemÄŕ CHKO LabskÄŕ pÄŕskovce, sprÄŕva kontaktovala AOPK ÄŕR v Praze a BotanickÄŕ Äŕstav AV ÄŕR v TÄŕeboni a poÄŕÄŕdala tyto instituce o konzultaci k otÄŕzce vytvoÄŕenÄŕ malÄŕch vodnÄŕch ploch, do kterÄŕch by se ÄŕabnÄŕek pÄŕenesl. ZÄŕmÄŕr pÄŕenesenÄŕ ÄŕabnÄŕku byl oslovenÄŕmi institucemi doporuÄŕen.

Pro posÄŕlenÄŕ populace tohoto druhu bylo vytvoÄŕeno SprÄŕvou CHKO LabskÄŕ pÄŕskovce nÄŕkolik tÄŕnÄŕ. Do tÄŕchto tÄŕnÄŕ bylo pÄŕeneseno v roce 2001 okolo 5 rostlinek ÄŕabnÄŕku, ale pouze ve dvou vodnÄŕch plochÄŕch se ÄŕabnÄŕek uchytil. V tÄŕ Äŕce nad poÄŕÄŕnÄŕ nÄŕdrÄŕ½, pÄŕi kontrole v mÄŕsÄŕci Äŕervnu roku 2002 ÄŕabnÄŕek vytvoÄŕil populaci ÄŕÄtajÄŕ do 30 jedincÄŕ. Koncem roku 2002 se dokonce rozrostl na ploÄŕe do 1 m² s vÄŕe jak desÄŕkou kvetoucÄŕ rostlin a celkovÄŕm poÄŕtem pÄŕes 100 jednotlivÄŕch kusÄŕ a vytvoÄŕil homogennÄŕ hustÄŕ zÄŕpoj. VytvoÄŕila se zde velmi silnÄŕ; populace a bylo rozhodnuto, Äŕe od roku 2004 na nÄŕ bude rovnÄŕÄŕ monitorovÄŕnÄŕ poÄŕetnÄŕ stav. V dalÄŕ;Äŕ novÄŕ tÄŕ Äŕce je pouze jen nÄŕkolik slabÄŕ;Äŕ jedincÄŕ s omezenou vitalitou. Z praktickÄŕch pozorovÄŕnÄŕ a zkuÄŕenostÄŕ lze ÄŕÄci, Äŕe limitujÄŕmi podmÄŕnkami ÄŕspÄŕÄŕnÄŕho vysazenÄŕ se zdÄŕ bÄŕt kvalita vody a svÄŕtelnÄŕ podmÄŕnky. ÄŕabnÄŕek vyÄŕaduje velmi kvalitnÄŕ pramenitou vodu s nÄŕzkÄŕm obsahem minerÄŕlnÄŕch lÄŕtek; jde tedy o oligotrofnÄŕ prostÄŕedÄŕ a nÄŕroky na svÄŕtlo jsou takÄŕ velmi vysokÄŕ. V novÄŕ vybudovanÄŕch tÄŕnÄŕch se ÄŕabnÄŕek uchytil pouze v tÄŕ, kterÄŕ; je plnÄŕ oslunÄŕna a pÄŕÄŕmÄŕ svÄŕtelnÄŕ paprsky dopadajÄŕ tÄŕmÄŕ celÄŕ½ den na vodnÄŕ hladinu. Hloubka tÄŕnÄŕ se pohybuje okolo 0,5 äŕ 1 metru a rozmÄŕry jsou v prÄŕmÄŕru mezi 20 aÄŕ 30 m².

V rÄŕmci monitoringu jsou provÄŕdÄŕny pravidelnÄŕ (jednorÄŕnÄŕ) analÄŕzy chemismu vody (viz tabulkovÄŕ; ÄŕÄŕst) v autorizovanÄŕ laboratoÄŕi stÄŕtnÄŕho podniku PovodÄŕ Labe, laboratoÄŕe DÄŕÄŕÄn (ÄŕIA Äŕ. 1264.2), MalÄŕovice, DÄŕÄŕÄn, tyto vÄŕsledky jsou pÄŕedÄŕvÄŕny v tiÄŕtÄŕnÄŕ podobÄŕ a jsou rovnÄŕÄŕ uloÄŕeny v archivu laboratoÄŕÄŕ. SledovanÄŕmi ukazateli jsou: pH, vodivost, Ca+Mg, SO₄, Cl, N-NH₄, N-NO₃, P celk., Na, K, Ca a Mg. NejvÄŕznamnÄŕjÄŕ vÄŕkyvy jsou zaznamenÄŕny u KrÄŕlovomlÄŕnskÄŕho rybnÄŕka, kde kolÄŕsÄŕ; pH vÄŕe jak o jeden stupeÄŕ (1,16) oproti rozboru z roku 2003 (bÄŕezen). U ostatnÄŕch ukazatelÄŕ a lokalit nebylo zaznamenÄŕno vÄŕraznÄŕjÄŕ kolÄŕsÄŕnÄŕ.

Pro sledovÄŕnÄŕ velikosti populace byl zvoleny dvÄŕ metody:

PoÄŕÄŕnÄŕ nÄŕdrÄŕ½ je fotografovÄŕna od roku 2002 a novÄŕ; tÄŕÄŕka od roku 2003. Velikost populace a pokryvnost na vodnÄŕ hladinÄŕ bude vyhodnocovÄŕna fotometrickÄŕmi metodami.

U KrÄŕlovomlÄŕnskÄŕho rybnÄŕka musela bÄŕt zvolena odliÄŕnÄŕ; metoda. V roce 2004 byla na dno

rybnáka bylo umístěna zřívá a asi p¹ metru pod hladinou byly ukotveny b³je vymezuje porost ³abn⁴ku.

Prozatím se nepodařilo zjistit p¹inu ne^osp¹nosti p¹enesen³abn⁴ku na n¹ter^o nov^o lokality. V dalšich letech pl¹nujeme opakovat pokus s vysazen³abn⁴ku do obnoven¹ch n¹dr³, bude v¹ak ot¹zkou s jakou ^osp¹nost¹.

IV. Ochrana genofondu lu¹n¹ch druh¹ a rostlin¹ch spole¹enstev

Louky a pastviny jsou v¹tinou druhotn¹ vznikl¹ spole¹enstva, kter¹ z velk^o ¹sti vytvo¹il svou ¹innost¹ ¹lov¹ku. Lu¹n¹ spole¹enstva jsou proto z¹visl¹ na lidsk^o dodatkov^o energii v podob¹ se¹en¹ a pastv¹ skotem, ovce¹ ¹ kozami.

Spole¹enstva tzv. kv¹tnat¹ch nebo druhov¹ bohat¹ch luk se vyzna¹uj¹ vy¹š¹ým druhov¹m bohatstv¹ nejen rostlin¹ch druh¹, ale i z bezobratl¹ch, zejm^ona hmyzu. Louky a pastviny tvo¹ v krajin¹ voln¹ prostor a staly ned¹lnou sou¹st¹ kulturn¹ krajiny.

Velmi negativn¹ ovlivnila kv¹tnat^o louky intenzifikace zem¹d¹sk^o v¹roby v minul¹ch desetilet¹ch, kter¹ zp¹sobila z¹nik mnoha kv¹tnat¹ch a druhov¹ bohat¹ch luk a pastvin a byly vytvo¹eny monokultury jedn^o plodiny nebo lu¹n¹ porosty s n¹kolika m¹lo druhy trav.

Management a ¹zen¹ p^o ¹e o lu¹n¹ porosty si klade za c¹l z¹chranu a zachov¹n¹, jak jednotliv¹ch lu¹n¹ch druh¹, tak cel¹ch spole¹enstev rostlin¹ch, ale p¹edm¹tem z¹jmu a ochrany je i z ¹ada z¹stup¹ hmyzu, existen¹n¹ z¹visl¹ch na vybran¹ch rostlin¹ch.

Aktivn¹ ochrana druhov¹ bohat¹ch ¹ mok¹adn¹ch luk spo¹v¹; v ¹zen^o p^o ¹e o n¹, tzn. pravideln¹ p^o ¹e ¹ kosen¹ a odstra¹ov¹n¹ pose¹en^o biomasy nebo ¹etrn¹ pastva a n¹sledn^o kosen¹ nedopask¹. Na zanedban¹ch lu¹n¹ch porostech je prov¹d¹no odstra¹ov¹n¹ n¹letov¹ch d¹evin ¹ obnova vodn¹ho re³imu.

Administrativn¹ ochrana spo¹v¹; ve vyhla¹ov¹n¹ zvl¹š¹t¹ chr¹n¹ch ^ozem¹ (p¹rodn¹ rezervace a pam¹tky ¹ plochy maloplo¹n^oho rozsahu). Na proces vyhl¹š¹en¹ navazuje ¹zen¹ p^o ¹e, kter¹ je zakotvena ve zpracovan^om pl¹nu p^o ¹e pro zvl¹š¹t¹ chr¹n¹ch ^ozem¹.

V sou¹asn^o dob¹ SCHO Labsk^o p¹skovce zaji¹uje kosen¹ na zhruba 20-ti hektarech t¹chto cenn¹ch luk.

P¹ehled v¹znamn¹ch lu¹n¹ch druh¹ na kter^o je zam¹ř¹ena p^o ¹e: ost¹ice chab¹; (Carex flacca), ost¹ice plstnat¹; (Carex tomentosa), oc¹en jesenn¹ (Colchicum autumnale), bukvice l^oka¹sk¹; (Betonica officinalis), had¹ mord n¹zk¹ (Scorzonera humilis), oman vrbolist¹ (Inula salicina), v¹tod obecn¹ (Polygala vulgaris), ¹ertkus lu¹n¹ (Succisa pratensis), prysky¹n¹ h¹znat¹ (Ranunculus bulbosus), prstnatec m¹jov¹ (Dactylorhiza majalis), tu³ebn¹ obecn¹ (Filipendula vulgaris), zvone¹n¹ ¹ern¹ (Phyteuma nigrum), pch¹š¹ ¹ed¹ (Cirsium canum), prha arnika (Arnica montana), kopr¹ ¹tinolist¹ (Meum athamanticum) a dalš¹ lu¹n¹ druhy.

V. Zhodnocen¹ sou¹asn¹ch populac¹ a jedinc¹ tis¹ ¹erven^oho (Taxus baccata) a mo³nosti jeho reintrodukce na p¹vodn¹ m¹sta v¹skytu nebo jin¹; v¹odn¹ stanovi¹t¹ na ^ozem¹ CHKO Labsk^o p¹skovce

Projekt zam¹ř¹en¹ na tis ¹erven¹ by m¹l zhodnotit mo³nost obnovy populace v CHKO Labsk^o p¹skovce a bli³š¹š¹ okol¹ m¹st D¹ř¹na a J¹lov^oho u D¹ř¹na. Z realizac¹

program znovunavrácení tohoto druhu do oblasti sousedního Národního parku Sasko-
polské (Nationalpark Sächsische Schweiz), při kterém se samozřejmě počítalo s tím,
že se ptáči vrátí i na území Českého polského. V letech 1989 - 96 došlo k vypuštění
celkem 77 ptáků. První významný úspěch byly znaky osídlení Českého polského sokolem
pocházející z roku 1994, kdy pravděpodobně vyhnědil 1 pár na Kádelních stáncích (Jago, Horal, Hort). Od roku 1996, kdy bylo prokázáno hnízdění hned na dvou místech, každoročně
opět hnízdí. V tomto roce byla také do hnízda sokol podložena dvě umělé odchovány
mláďata, která byla přemíslena. V roce 2004 hnízdilo celkem 9 párů a v roce 2005 bylo
zjištěno celkem 8 teritoriálních párů.

V současné době jsou sokoli stále hůž hnízdit v Českosaském polsku
nejméně stejně populací tohoto druhu ve střední Evropě (v současné době pro Českou
německou ústřední část cca 20 párů). Díky úspěšnému hnízdění a úspěšné mláďat
opuštění na území a přirozeně osídluje další oblasti.

Literatura:

- BARTA Z. 1961: K úru velkmu (BUBO BUBO) na Dánsku. Ochrana přírody 16, Praha: 56-57.
- CREUTZ G. 1935: Die Felsbrüder des Elbsandsteingebirges. Sonderdruck aus Beiträge zur Fortpflanzungsbiologie der Vögel. Jahrgang 11, Nr. 6: 197-209.
- DVOŘÁK V. 1977: Ochrana dravců a myslivost na okrese Dánsko. Dánsko vlastivědné zprávy 1, Dánsko: 27-30.
- FÄSTER H. 1938: Aus der Tierwelt der Sächsisch - Böhmischen Schweiz. Beiträge zu einem Heimatbuch der Sächsischen Schweiz. Wilhelm Polkmann Dresden.
- LOOS K. 1915: Der Wanderfalke in Böhmen. Österreichische Monatschrift für den naturwissenschaftlichen Unterricht 11, Tempsfy Wien: 4-6, 54-57, 136-140, 182-186, 227-234, 283-286, 321-324.
- MICHEL J. 1925: Tiere der Heimat. Dánsko.
- NÄHLK F. 1864: Průvodce po Českém polsku, zejména ležící v sousedství Saského polského. Julius Reinhold Český Kamenice.
- VALENTA B. 1967b: Sokol stále hůž na Dánsku. Dánsko vlastivědné zprávy, új, Dánsko: 6-8.
- VONDRÁEK J. 1976c: Sokolovitá dravci v SeveroČeském kraji. (I. práce skupiny pro úzkum dravců a sov). Sbor. SeveroČes. muzea, Ser. Natur. 8, Liberec: 67-78.

VII. Reintrodukce lososa obecného (Salmo salar) do Českého polského

Je zajímavé jak hluboce a zájemně i neznámitelně je v naší veřejnosti zakoupený mylně
nězohojnost lososů v dávných dobách, která byla ovlivněna údajem Friše (1859),
že za časů Karla IV. byl losos ve Vltavě a v Labi tak obecnou rybou, že sobě slušně
lid v Praze a v Litoměřicích při vstoupení do slušby vymíoval, že mu nesmělo být
obědu losos za půl dne více než dvakrát. Zdá se však, že se jednalo o udělosti naprosto
vůž, ale v ústní tradici přetrvávají a zevšeobecně, jak ukázal Teplý
(1937), která doslovně napsal, že v ústí byl losos povědy pochoutkou velkých
pánů, ovšem i poddaných lovůk při ústí se přiivil, nejvíce pokradmo. Dnes už
není nic. Osud Českých lososů se díky znečištění vod a zejména díky budování
řčních migračních bariér, zejména po druhé světové válce.

Nástupně se v devadesátých letech začala výrazně zlepšovat kvalita vody nejen u nás, ale
i v dalších střední Evropy. Byl zahájen program ústřední Losos 2000, která si vytkla za cíl
tohoto druhu do vybraných vodních toků v Evropě (zejména v EU). U nás se na financování
to akce podílelo Český rybářský svaz a zejména Ministerstvo životního prostředí

Ř. Tak bylo možná zažít znovu s obnovou zaniklé populace lososa i v České republice. Vybrána byla tři povodí. V povodí Kamenice to je Velká Bělá, vlastní úeka Kamenice v Národním parku České Á v½carsko a v½znamná½ pravostranná½ pátok Chábská Kamenice, v povodí Ohře Libocká½ potok a v povodí Ploučnice Jeřtádká½ potok. Do těchto vodních toků je systematicky od roku 1998 vypouštěn, do každého vodního toku každoročně ú; dovů v počtu desítek tisíc kusů, pládek lososa (v½vojová; fize ryby krá; tce po vykulení z jikry), což je období, kdy si začnají ukládat do svého paměti chuť ú; vni ásvého potoka ú; úky. Původ těchto ná; ich lososů je ve Á vdsku v ú; ece Lagan, kde dosud existuje silná; divoká; populace těchto ryb. Tam je ú; ;st dospělých lososů pravidelně odchytává; na a uměle vytvá; na. Po vypouštění do svého nového domova zde mladí lososi, nazývaná v toto fize; v½voje strdlice, zstávají asi dva roky a pak táhnou do moře, kde zstávají; pábliáná; dalš; dva roky a kde také dospějí. Poté táhnou zpět do svého původního potoka a ú; ek. Po velmi namá; havěm tahu a mnohdy po ú; etných poraněních zpěsobených ú; ; pravě těchto mst, spousta lososů uhyne. ú; ;st v; jak pě; ije a tá; hne zpět do moře. Po zotavení se mohou opět zů; astnit ná; sledujícího (nebo i několik dalších) tahu zpět do svého ú; eky.

Je skutečně opě; cesta z moře k ná; m ji¾ bezproblémová;? Co se tý; ú; e ú; seku Labe od moře k ná; im stá; tnám hranicám, respektive ke Stá; ekovu, tak ano. Vybudování rybá; hoo pě; echodu v ná; meckém Geesthachtu, nedaleko ú; stá; Labe do Severního moře, došlo opě; t k otevřeně; pradávno migracím cesty. Situace u ná; s je v; jak velmi komplikovaná; . Ná; ;e vodní toky jsou ú; zamořený; obrovská½ mnoštvtvám vodních dí; l ržných dimenzí, bohužel v; ;ina z nich je pro tah ryb neprů; chodná; . Budování rybá; ch pě; echodů je v; c velmi ná; kladná; , technicky složitá; a také ná; ;rovná; z administrativního hlediska. Jako pě; ;klad mohu uvést v souasně; době; ji¾ hotové dva rybá; pě; echody na ú; ece Kamenici v Národním parku České Á v½carsko. Zde jsou dva jezy vybudované; koncem 19. století, které; mají za ú; kol vzdouvat vodu za ú; ;elem provozu turistické; atrakce ú; ; pě; evoz na lodí; ká; ;ch. Ty stály; několik milionů; korun a jejich konstrukce a stavební; práce byly dky extrémně; pábrodnám; podmánkám; mimoú; ;dná; ná; ;rovná; a pravdě; podobně; nemají; v Ř; analogii.

Poslední ú; ;jnová½ den roku 2002 došlo tedy k dlouho oě; ;vaně; a mimoú; ;dně; v½znamné; udá; losti nejen pro rybá; ú; e, ale i v; ;echny, které; m nená; ;e pě; ;roda a osud ryb v ná; ;ich vodá; ;ch lhostejná½. Za velké; ho zá; ;jmu má; ;diá; byli po v; ce ne¾ padesá; ti letech odloveni v ú; ;ú; ce Kamenici na ú; země; Národného parku České Á v½carsko první; dospělá; lososi obecně; . Pě; ;edcházely tomu prů; zkumy provádě; ná; na dolním toku Kamenice a Ploučnice o tý; den dříve; , p; ;i které; ;ch byly zjiště; ni dva lososi v ú; ece Kamenici (nepodař; ilo se je v; ;ak odlovit). Odloveni byli celkem tři samci a jedna samice. Po změ; ;eně; a zvá; ;eně; byli puště; ni zpět do Kamenice. V; ;ichni byli starš; ; tš; ; let, což; znamená; , ú; ;e pocházeli pravdě; podobně; z vypouštění; z roku 1999. P; ;i dalš; ;m a poslední; m odlovu 8.11. byl odloven dalš; ; losos a jeř; tš; ; jeden byl pozorován; . Na konci má; ;sá; ce listopadu bylo pozorová; no dalš; ;ch 5 lososů; . Tento nesporná½ ú; spě; ;ch je v; ;ak dš; ;ám mezistupně; m celého; projektu. Počet zjiště; ných ryb v Kamenici byl š; ;e symbolická½. Mnoštvtv lososů; vysazovaných; v poslední; ch letech by mohlo zabezpečit každoročně; ná; ;vrat několika stovek dospělých; ryb. Zcela z; ;adným; krokem bude ú; spě; ;ná; ; pě; ;rozeně; rozmnožová; ná; . I pak bude po urč; itě; ú; ;asové; období; nezbytně; umě; ; vysazová; ná; za ú; ;elem vytvořeně; stabilizované; ú; ;ivotaschopné; populace.

Pě; ;hled vypouštění; ho množství; plá; dku lososa (povodí; ú; eky Kamenice):

1998 ú; ;ú; ;ú; . 10 000

1999 ú; ;ú; ;ú; . 20 000

2000 2001 2002 2003 2004 2005
71 600
80 000
88 300
88 500
98 500
126 000
Å

LITERATURA:

Teplý F., 1937: Příspěvky k dějinám českého rybníkářství. Publ. Min. zemědělství. 96, Praha, 243 pp.

Friš A., 1859: Česká ryby. 1. díl, Praha, pp. 36-49, 108-118, 178-191, 224-241, jako zvláštní otisk, 56 pp.

Baruš V. & Oliva O., 1995: Fauna ČR a SR. Mihulovci, Petromyzontes a ryby, Osteichthyes. Vol. 1. Academia/Praha. 414 437 pp.

- 443 zobrazení

Source URL: <https://www.npcs.cz/druhova-ochrana>